Ч. 205 (13.444). Львів, понеділок 7. серпня 1933. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло", Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Чи справді гине український нарід?!

Львів, 5. серпня 1933.

Вістки зза Збруча, які таке потрясаюче враження зробили на всіх українцях поза царством Совітів і сколихнули не лиш українським громадянством у Польщі, Румунії й на Закарпатті, але й розсіяною по Европі еміґрацією і заморською еміґрацією в Америці, ті вістки найшли свій відгук і в світовій пресі, яка розглядає їх як поворотну хвилю в »юючого господарського і політичного комунізму, яким сучасний совітський режім гадає ратувати свою екзистенцію, загрожену двома головними ворогами — голодом і відосередковими сепаратистичними рухами немосковських „окраїн". Річ ясна, що відмова від ленінських основ національної політики, проявлювана у дикому террорі вже не лише проти українських селян, як продуцентів і тимчасових посідачів (хорони Біг — не власників!) хліба, але й проти самих найправовірніших партійних комуністів, що боронять тези окремішности української культури та рештки автономічних прав української „соціялістичної републики", — річ ясна, що ті факти притягають до себе особливу увагу всіх дослідуваічв совітських відносин. Відозва цілого українського греко-католицького епископату підсилила зацікавлення світа новими дикими експериментами московського більшовизму. Зацікавилась ними й польська преса.

Однак те польське зацікавлення антиукраїнським походом московського більшовизму прийняло дуже своєрідні форми. Одна частина польського громадянства, польського політичного світа, вбачає у наддніпрянських подіях заповідь ліквідації русофільських настроїв галичан і бажає собі, щоби це „протверезіння" унагляднилося у зміні їх становища супроти Польщі (нпр. гл. передову статтю краківського „Часу" з 3. ц. м. п. н. „Совітська політика на російській Україні", де м. і. говориться лише про „наших" або „польських" „русінув" і де нема теж ніякого узасаднення тези, що у „Малопольсце всходнєй" істнують „настрої, які свої національні надії скермовують у сторону Росії". Нема теж ні слова про потребу зміни польської нац. політики). Друга частина преси — ендецька — у своєму сліпому русофільстві, якого головне джерело у спільному з москалями антиукраїнському фронті, не бачить ніякої ріжниці між теперішньою лінією кремлівської національної політики та попередньою, попередні українські здобутки в УСРР вважає фікцією, зродженою в головах галичан з їхньої польонофобії, но і взагалі в нинішніх випадках на Наддніпрянщині находить доказ правильности свого засадничого канону, що розвязати українську проблему можна найкраще поділом сфери впливів на Сході Европи поміж Польщею і Росією та асиміляційною політикою тут і там. До винятково хуліганських оцінок наддніпрянських подій і їх відгуку серед галицьких українців треба зарахувати статтю п. „Сь", головного редактора „Курера Львовского", в останньому числі того часопису („У джерела настроїв і оцінок"), в якій він кидає інсинуацію, що взагалі нинішній наш протисовітський фронт є суґерований чи інспірований — Берліном. (Для п. Сь. є „знаменною" річю, що німецька преса присвячує багато місця переслідуванню українців у Совітах, і він підкреслює свою „обсервацію", що „нехіть до Сов. Росії палає особливо сильно в останніх часах, коли погіршилися німецько-совітські відносини і коли в Берліні на комунізм дуже погано дивляться". Справді, ґерманофобія та українофобія вдарили вже деяким ендекам цілком на мізок!).

Поруч із двома вище поданими загальними течіями в польській публіцистиці щодо оцінки протиукраїнського курсу в СРСР, маємо ще третю — найцікавішу. Вона походить із кол, які найпристойніше ставляться до українських справ, цілком правильно реферують наддніпрянські події, але виводять із них теж досить дивні висновки. Маємо на увазі нпр. статті п. Ст. Лося у польській пресі, в яких він заповідає та проголошує просто загибіль української нації. „Гине один нарід на Славянщині!" — кличе п. Лось. Він є певний, що після нинішніх репресій українська нація у політичному розумінню перестане істнувати, що залишиться на Наддніпрянщині лише етнографічна, відстала на нову сотню літ, маса, а те все, що ще остане з модерної нації — буде тільки тут, у Галичині, в границях Польщі. Правда, п. Лось не вважає це догідною хвилиною, щоби „добити" українців, повівши і з польського боку загострений протиукраїнський асиміляційний курс; він радить урядові повести конструктивну нац. політику й нпр. основати українську середню хліборобську школу, високу школу практичних господарських наук та український університет, але в арґументації потреби такого курсу вичувається думка, що тепер настав час, коли самі українці мусять уважати кожний свій новий здобуток у Польщі — актом польської ласки: адже нема вже в світі нікого й нічого, хто міг би в Польщі чогось для українців упоминатись, а самі українці ніби виставлені на ласку польської держави і польської влади...

Хоча п. Лось належить до тих нечисленних поляків, які читають українську пресу, та знає безперечно про українські справи багато більше від пересічного свого земляка, а проте в оцінці нинішніх подій і їх наслідків грубо помиляється. Від найлютіших репресій до загину нації шлях страшенне довгий — і ніякі репресії перетягти націю по тому шляху не в силі. Це не фразеольогічна буфонада. Адже й п. Ст. Лось знає методи русифікації, ведені на Україні добрим темпом від Катерини II. Ці методи довели до денаціоналізації української лівобережної шляхти, до обрусіння церкви і зовнішньої русифікації наддніпрянських міст з „матерю русскіх городов" включно. Не було ні одної української школи, животіла з перервами одна газета. А проте прийшов 1917-ий рік. Правда, відсутність достаточних кадрів рідної фахової інтеліґенції поруч із занархізованою національною свідомістю низів дала у висліді воєнну програну визвольницьких змагань. А всеж війна на три фронти з четвертим фронтом унутрі велась на Наддніпрянщині поверх три роки!... Коли зважимо нинішній ступінь національної свідомости українських мас на всіх їхніх землях, коли зважимо силу новітньої визвольної традиції, коли пригадаємо могутній розвій української культури, якої не можна вже знищити навіть через номінацію членами Академії Наук у Києві всіх неграмотних „парттоваришів" — то всетаки кидати клич, що ось уже гине і згине українська нація — річ щонайменше легкодушна, річ зовсім неповажна.

Про живучість нації свідчать зрештою самі події, які йдуть паралельно з московсько-більшовицькими репресіями. Передусім кріпшає національний організм через те, що позбувається радянофільських анахроністів чи ґешефтярів. Активізується еміґрація (цікаво, що цей процес був замітний також в осені 1931 року!) Виринають такі позитивні ідеї, як ідея всеукраїнського національного конґресу. Річ ясна, що на тлі всіх цих подій деякі відомі останні події з внутрішнього нашого політичного життя є одночасно явищем надзвичайно сумним, яке свідчить про затрату почуття дійсности в одиниць, які це почуття повинні би мати. А проте розмірно дуже слабенький відгук тих внутрішніх конфліктів у широкому нашому громадянстві та ніякий відгук серед селянства — вказує знову на здоровий інстинкт мас і зрозуміння поваги ситуації.

Ситуація безумовно дуже поважа. Переживаємо знову часи переломові для української історії. Але співати вже „вічная" — зашвидко, рішуче зашвидко!

ОГОНЬ НИЩИТЬ
не лише будинки, але й усе, що в них находиться, тому обезпечуйте збіжжа й пашу від огню
В ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
„ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Положення українських учителів-еміґрантів на Закарпатті.

I.

Положення українських учителів-еміґрантів на Закарпатті — це окрема сторінка чисто українських відносин взагалі; сторінка, яку годі обійти мовчанкою. Її слід належно освітлити перед нашим громадянством.

З переходом частини Української Армії на Закарпаття і Словаччину частина старшин цієї армії, „улаштувалася" на урядових посадах, в адміністрації, суді, особливож на учительських посадах. Число тих осіб точно означити нема змоги, але в кожному випадку воно сягало кількох соток, 300—400, рахуючи сюди і приватних службовців. Цей факт слід розглядати не як „благодійство" чехів, які зайняли Закарпаття, а скорше як необхідність. Ці українці були потрібні для контакту з місцевим українським населенням. Українські старшини для цього були тим зручніші, що знали добре суть усіх тутешних відносин, практику австро-угорської адміністрації, судівництво, а головне — знали мову, звичаї та побут місцевого населення. Саме тому їх охоче приймали до державної служби; відомо, з тим, щоби при допомозі їх опанувати суспільний процес та закріпити всі свої позиції в чужій для себе країні.

Але як тільки ці українці успішно розвинули свою діяльність, особливо в шкільництві, піднявши на значний рівень освіту населення та швидко викликали зацікавлення його до питань культури, господарства на ґрунті чого почала зростати українська національна свідомість), чехи поставилися рішучо вороже проти українців, богатьом з яких спершу запропонували були прийняти чехословацьке громадянство. (Деякі з них дійсно стали громадянами ЧСР.). Почалася протиукраїнська політика; спершу дискретно, а щодалі — більше отверто. Культурний процес розщеплено на два табори: москвофільський та український; ворожнечу посіяно і в царині релігійній— штучним заведенням православія, яке тут потрібне дійсно так, як діра в мості. Тоді влада ще субсидіювала в однаковій мірі обидва напрямки з тим, щоб вони себе взаїмно нівелювали й тим ослаблювали свою силу, а також відвертали увагу населення від першорядних питань економічного та суспільно-громадського, політичного порядку. Але коли всупереч тому український напрям таки брав гору, і головне — просякав у маси все певніше, влада припинила субсидії аж до смішного мінімума для українських установ і почала майже демонстративно фаворизувати ними та іншими способами напрям москвофільський.

З цим „періодом" чеської „політики" на Закарпатті вяжеться нагінка на українців, головнож на еміґрантів-галичан. Щоправда, одною з причин тої нагінки була умова з Польщею; з Відня тоді прибув до Чехословаччини польський консуль Л-кий, який вславився як добрий поборник української еміґрації. Є дані думати про те, що подібну-ж місію він дістав і цим разом; при чому вістря його в першу чергу звернулося проти українців-галичан. Вони були небажані для Польщі, особливо тут, в сусідстві Галичини; ці польські заходи були „на руку" й чехам, які охоче скористали з цієї на-

годи. Наслідком тих усіх обставин і заходів було те, що більшість українців-галичан, які займали тут ріжні посади, безпощадно усунули за кордон, видаючи їх безпосередньо в польські руки. Не брали під увагу їх значних заслуг в адміністрації, судівництві, шкільництві та ін. ділянках. Були випадки, коли нічю приходили жандарми, брали такого урядовця й відвозили на границю; не звертали уваги навіть на родинні відносини, нераз розлучуючи чоловіка з жінкою та родиною! Таким чином викинули щось коло 270 осіб, якщо не більше.

Різко протиукраїнський курс на Закарпатті був задеклярований ясно. Незабавом, з переїздом згаданого посла до Праги, цей курс доторкнувся всієї еміграції. Особливо після того,як її провідні кола висловили своє незадоволення з приводу прикарпатської практики, домагаючись припинення дальших висилок. Але чехи почали уважати це втручанням у їх „внутрішні справи" і це, здається, остаточно опреділило їх негативне, протиукраїнське становище. Щоправда, того вони явно ще не проголосили. Але всі заходи наших окремих діячів у напрямі поліпшення долі української еміграції не доводи-

Чи Ви як батько призадумалися над тим, як виглядатиме життя Ваших найближчих на випадок Вашої ненадійної смерти? Зробіть це негайно, а тоді певно забезпечите своє життя в одинокому

УКРАЇНСЬКОМУ ТОВАРИСТВІ ОБЕЗПЕЧЕНЬ НА ЖИТТЯ Й РЕНТИ

„КАРПАТІЯ",

ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 38 (власна камениця).

ли нічого, хіба тільки все поглиблювали цю пірву, яка повстала внаслідок чехізаційної політики на Закарпатті, де почали усувати всіх галичан-українців, а їх місце обсаджувати чехами, ба, навіть мадярами, дарма, що останні ще й тоді не хотіли складати присяги на вірність ЧСР.

Після такої „чистки" серед українських емігрантів почалася нагінка і на місцевих свідоміших українців, у першу чергу на українську інтелігенцію. На державні посади її майже ніде не приймали, а якщо й приймали, то переважно до шкіл, але в такі села, в яких ніхто не хотів іти і то при умовині, коли цей „інтеліґент" нічого спільного з українством не мав. Урядовцям на Закарпатті, до речі, ще досі заборонено називати свою народність „українською".

Так почав „переважати" русофільський напрям... Для установ його, як ось „общество Духновича", видавали чехи значні субсидії, чеське урядництво майже всюди демонстративно деклярувало себе прихильником „русскаво направленія", „чтокало" та „какало", ба, навіть слово корова писало з „ъ" (твердим знаком)! Але ця наскрізь штучна „короваъ", як тільки виросла до деяких розмірів, знову таки, під впливом протичеських тенденцій, інспірованих у дійсности мадярами та мадяронами ріжного калібру, почала підносити роги, тобто критикувати чехізаційну політику. Того чехам не було потрібно і вони починають поволи ревідувати своє становище і до москвофілів.

Хоч значну більшість українських урядовців, особливо учителів, усунули, український напрям не тільки не ослаб, а навпаки, став ще глибше запускати своє коріння в родючий ґрунт. Ширші верстви населення, селянство й робітництво, зрозуміли якслід суть цих відносин: виявилося, що заходи чеської політики не виправдали надію; національна українська свідомість тільки зросла. Саме тоді ужгородський краєвий уряд почав знову приймати на посади учителів українців-емігрантів, абсольвентів чеських та українських високих шкіл.

Л. Вітровський.

(Продовження буде.)

Траґедія середущого й молодого покоління.

XII.

ЯК ЧЕХИ ВІДЗИСКАЛИ МІСТА?

В такому самому стані господарського розвитку як українці в часі світової війни і сьогодні находилися чехи і поляки тому кількадесять літ. Зокрема в Чехії села були чеськими, але міста разом з Прагою мали німецький характер і німецьку більшість населення. Чеські провідні круги вчасно зрозуміли вагу і значіння господарського життя і міст, намітили господарську програму праці і програму відзискання міст та з залізною послідовністю перевели її в життя. Чеські товариства так справно працювали по містах, зокрема у Празі, що коли на рогачках міста чи на залізничому двірці показався зі села чеський робітник чи слуга в пошукуванні за працею, негайно брали їх в опіку відпоручники чеських товариств, вишукували для них працю, втягали їх в чеські товариства і в цей спосіб виховували їх на свідомих чеських громадян. Не дивниця, що чехи вже до війни здобули у своїх містах більшість і перебрали у свої руки управи міст.

ПРИРІСТ НАСЕЛЕННЯ ПО МІСТАХ.

Скількість населення, що живе по містах у всіх европейських державах зростає постійно і незвичайно швидко. Цей приріст складається з двох частин, а саме з природного приросту самого міського населення наслідком переваги скількости уродин над скількістю смертей і з напливу до міст людей передовсім зі сіл. Перший приріст грає малу ролю, бо природний приріст міського населення дуже малий. Головним чинником зросту скількости населення міст є наплив до міст селянського населення у пошукуванні за працею.

Міста на українській території лежать серед українського селянського моря і коли би тільки весь приплив українського селянського населення до міст залишався українським, то ми вже досить давно були би в наших містах більшістю. На ділі статистика показує, що відсоток українців по містах в Польщі змалів і тільки в останніх роках зачинає поволи зростати. З цього виходить, що приплив українського селянського населення до міст польонізується майже в цілости, пропадає для нас і в нинішньому виді він є для нас майже шкідливий.

Останніми роками наслідком велитенського роздрібнення української селянської власности, а в слід за тим перенаселення і безробіття українського села, також наслідком припинення заморської і сезонової еміґрації, зростає нагально приплив українського селянського населення до міст. Цей приплив відбувався досі зовсім дико і без ніякого пляну, без нашого відома і контролі. Досі ми і не пробували реґулювати його в якийнебудь спосіб. А це потрібне, бо наплив нашого селянства до міст корисний тільки тоді, коли він не марнується, себто, коли пришельці мають змогу найти працю і вдержати свою національність. Безробіття нищить все людей фізично і морально, тому не лежить в нашому інтересі збільшувати надмірно число наших безробітних по містах.

БРАК ПРОГРАМИ ПРАЦІ ДЛЯ ВІДЗИСКАННЯ МІСТ.

Ми використаємо приплив селянського населення до міст для збільшення нашого стану посідання по містах, ми опануємо міста а в слід за тим поширимо розбудову нашого господарського життя, коли поведемо плянову працю по містах на всіх ділянках життя. Досі наша церковна орґанізація і всі наші центральні установи не мають виробленого окремого пляну праці серед міського населення а вслід за тим не відповідають потребам і вимогам того населення.

„Просвіта" веде тими самими засобами і методами освітню працю по містах, що по селах. Політичні партії теж не беруть під увагу

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 7. СЕРПНЯ 1933.

Б. ЛЕПКИЙ. 2)

БОСАКОВСЬКИЙ.

(Вимок з повісти.)

(Докінчення).

Шинкарка Марта в циновім збанку мід привесла і в чарки нализала.

Телеп Босаковського за руку вхопив: — Знаєш, Валентий, що? Женися ти з Мартою. Баба як грім і не бідна. Не одного червінця вилупила з гаманця. У неї і ставок і млинок і вишневий садок. А пивниця яка! — А звертаючися до Марти, питався: — Слухай, Марто! Чи пішла би ти за нього?

— За кого?

— За добре уродженого Валентого Босаковського?

Марта влавала засоромлену. — А хтоб то не пішов за таку особу?

— Женися Босаковський! — загули козаки. — Їй Богу женись. Випємо на славу!

Лучиницький встав, вхопив Босаковського за руку і тягнув до Марти. Марта, боячись, щоби жарт не вийшов поза межі пристойности, вирвалася і вибігла із світлиці.

— Влюблена в нього, їй Богу влюблена! — приговорювали козаки. — Ще себе життя позбавить, як не оженишся з нею. Женися, Вальку, чув?!

Босаковський голову обома руками підпер: — Не можу.

— Невжеж би?

— Ні... Не те. Але Марта не шляхтянка.

— А де вона має написане, чи шляхтянка, чи ні? Тепер козаки геть женяться зі шляхтянками, а шляхтичі з козачками. Покійний Хмель молодшу доньку за козака Нечая віддав, а Виговський з княжною оженився.

— Не хочу, — рішучо заявив Босаковський. — Марта шинок тримає. Наш рід старий, здавендавна шляхоцький, не хочу розбовтувати крови.

— А бодай би ти скис разом з твоєю кровю! — гукнув Лучиницький. — Не бачили ми тих шляхтичів, що з кійком на війну виступають.

— З висолопленим язиком за панським возом біжать, з черепочка киселок хлепчуть.

Козаки великі охотники були до насміхів над зубожілою шляхтою, особливо знад Дністра, що на Дніпро, як саранча лізла.

Босаковський вичекав аж притихли сміхи, а тоді й почав:

— А всеж таки, панове товариство, що шляхта, то шляхта. Пригадайте собі Свирговського, Байду, Самуху, Сагайдачного. Покійний Хмель також Габданком значкувався.

— Але шаблею бив.

— Шабля без розуму, що рука без голови.

— Диви, який мудрець! А невжеж Хмель з козаками не вибився на волю?

— Хмелеви шляхта помагала: Аксаки, Яблоновські, Калиновські, Корецькі, Літинські, Рудницькі, Лукомські, Сроковські, Рачинські, Олізарі, Стадницькі, Третяки, Володийовські — це лиш ті, що я з ними служив під його твердою рукою. А скільки він їх мав по інших полках? Тисячі, панове, тисячі! Перегляньте лиш реєстр із 1649 року. І козаки і шляхта і посполиті, всі ми за волю України кров свою проливали та не всі знаємо, як її зберігати.

— Шаблею збережемо волю.

— Шабля велика річ, але тут розуму треба.

— Шляхта всі розуми поїла, а ми дурнями лишились. Правда?

— Не дурні ви, але й не мудрі, коли не вмієте шанувати волі.

— Не журись, Босий, не журись, — сміялось товариство, — якось воно буде... Марто, а давай нам ще меду!

— Якось воно буде, — повторив знизуючи раменами Босаковський. — Якось воно буде, та лиш не знати, як.

— Ет! Весільної почав, а на похоронну сходиш. Не твоє діло турбуваться, — заспокоювали Босаковського козаки. А він сидів неначе перемінився. З веселого балакуна став нараз поважним, задуманим чоловіком. Важко було пізнати того Босаковського, що перед годиною розвеселював ціле товариство.

Осінний день до вечора хилився. Випогоджувалося по бурі. Великі дощеві каплі відривалися від листків і скапували на землю. Небом перекочувалися хмари. Одна зачіпилася об верхівя дерев і кидала тінь на шлях, на якім, якраз появилося кількох їздців. На переді один на сивому коні.

— Свої, чи вороги?

— Ворог з такою малою силою не йшов би.

— Це наші.

— Наші... Журба веде... Ось і повертають до коршми. Вже недалеко... Журба, так він... Мабуть з гетьманської канцелярії прикази привозить. Чи не закликають нас у новий похід?

Журба увійшов змочений і заболочений і очей йому не знати.

— Здорові були, панове товариство! А, й пан сотник тут.

— Я все там, де мої люди, — відповів Телеп.

— Сидите собі панове та забавляєтеся, а там біда.

— Щож такого?

— То ви не знаєте?

— Що треба, те й знаємо, — доповів один із козаків, голосом хриплим і непевним.

— В тім то й біда, що ви знаєте лиш те, що вам треба, — відповів Журба, скидаючи бурку з плечей, — а там вороги з усіх сторін на нас

окремішних прикмет міського населення і не пристосовують своїх організацій до вимог міського населення. В ділянці народнього господарства ми поза „Народньою Торговлею" майже не розбудували численних родів кооперації міського типу. Українські гуманітарні установи ведуть по містах свою діяльність тими самими примітивними засобами, що по селах. Одним словом всі українські центральні установи не є пристосовані до праці серед міського населення.

Це торкається також і греко-католицької церкви. Міські парохії своєю організацією дуже мало ріжняться від сільських парохій, а церковні брацтва не займаються харитативною діяльністю. Однак треба признати, що останніми часами цей стан змінюється на краще.

Вже в 1934 р. відбудуться на основі нового польського самоуправного закону вибори до міських рад. Досі і за австрійських і польських часів ми, заняті виборами до сільських рад, не звертали належної уваги на вибори до міської самоуправи. Цим разом ми мусимо змобілізувати всі наші сили для здобуття якнайбільше впливу в міських радах і для організації міського населення під політичним оглядом.

Першим кроком для відзискання міст є загальне зрозуміння значіння міст та можливости їх опанування. Відтак спільним зусиллям всіх українських установ та української інтелігенції слід повести по містах плянову і на далеку мету обчислену працю на всіх ділянках життя. Вироблення доброї програми праці не є легкою річю, бо ми досі є ляіками в справах міської політики. Всі наші центральні установи повинні покликати до життя окремі комісії для вироблення програми праці по містах. Крім цього пекучою конечністю являється скликання в короткому часі загально-краєвого зїзду чи конгресу в справі міст. Цей конгрес розглянув би теоретично і практично всі питання, звязані з містом і намітив би загальну програму праці.

Українське село має безпосередній інтерес в зрості української сили по містах. Загал українського селянства є малоземельний, а по українських селах є страшне перелюднення. Земля, що находиться в українських руках, не в силі виживити природного приросту селянського населення. До війни ратувалося село сезоновою і заморською еміграцією. Тепер нема цієї можливости. Лише відплив селянського населення до міст може охоронити село перед неминучою пауперизацією. Українське селянське населення тільки тоді найде працю по містах, коли українці опанують господарське життя міст, себто переберуть в свої руки ремесло, торговлю і промисл. Одним словом опанування міст буде ратунком для села.

Про те, що опанування господарського життя міст є не тільки можливе, але є неминучою конечністю природного розвитку українського народу, поговоримо в іншому місці.

Українська світська і духовна інтелігенція зорганізувала українське село. Вона була і є піонером освітнього, культурного і господарського двигнення села. Таку саму ролю будівничого мусить виконати українська інтелігенція щодо опанування міст. При здійснюванню цього історичного завдання покажеться, що вся українська інтелігенція може найти працю і спроможність прожитку і що ми маємо замалу скількість інтелігенції.

Останніми часами помічується серед українського населення стихійний гін в напрямку відзискання міст. Вказує на це багато познак як прим. творення українських професійних організацій і ремісничих цехів. Не вважаючи на всі перепони і затяжну господарську крізу, ми по містах ростемо чисельно і кріпшаемо економічно. Цей стихійний гін належить взяти в організаційні рямці, а підсвідоме хотіння перемінити в точно обдуману і свідому цілі працю над відзисканням міст.

Володимир Целевич.

Проти нарушування партійної дисципліни.

Довідуємось з останнього обіжника Ген. Секретаріяту УНДО, що Президія тієї партії завісила в правах голову Повітового Народнього Комітету в Белзі п. Костя Мигаля за переступлення прав голови П. Н. К. і явне нарушення партійної дисципліни.

Справа цілого П. Н. К. в Белзі і виступів окремих членів того П. Н. К. та інших звязаних з тим справ буде полагоджена негайно по скінченню вакаційного часу.

—o—

З приводу подій на Радянській Україні.

Спільна конференція УСДП. і УСРП.

Останні випадки на Радянській Україні, зокрема самогубство члена уряду Радянської України, Миколи Скрипника, — приневолили Управи Української Соціял-Демократичної Партії й Української Соціялістично-Радикальної Партії відбути спільну конференцію. Така конференція відбулася дня 13. липня ц. р.

По обміркуванні ситуації, яка витворилася на Радянській Україні у звязку з останніми посуненнями московського уряду як під економічним, так і політичним оглядом на території У. Р. С. Р., — конференція однозгідно ствердила, що працюючі маси українських земель мусять заложити рішучий протест проти політики московського центра. Цей протест, виготовлений спільно з усіми українськими соціялістичними організаціями всіх українських земель, буде пересланий усім соціялістичним організаціям світу з докладним представленням останніх випадків на Україні.

Одночасно конференція рішила розпочати безпощадне поборювання брехливої пропаганди комуністів на західно-українських землях.

(Вперед).

*

Від Ред.: Пригадуємо, що Секретаріят УНДО звернувся був до партійних управ УСРП й УСДП в справі спільної акції в цій справі, одначе дістав відповідь, що обі українські соціялістичні партії поведуть справу лише в соціялістичному фронті.

Міністр викинув делеґацію за двері.

Румунський міністр скарбу Вірджіл Маджару гостро береться до своїх урядовців. Минулого четверга явилася в нього делеґація фінансових урядовців. Вона жалувалася, що багатьох викинено зі служби. А міністр їм зараз сказав просто з моста: „Я не потрібую підкупних урядовців, ані злодіїв, ані лайдаків. Я викинув урядовців, бо вони бандити й нездалі до служби". Голова делеґації Жоржеску хотів обороняти урядовців від цих закидів. Але Маджару крикнув „Надвір!" і послухання скінчилося. Урядовці побігли жалітися до президента міністрів д-ра Вайда-Воєводи. Вони скликають і віче урядовців для протесту.

ВОДА, СВІТЛО І СОНЦЕ

але до цього конечний

КРЕМ або ОЛІЙОК

NIVEA

що запевнює здорову і обгорілу в сонці церу!

Польський продукт фабрики

Pebeco, Sp. Akc. w Poznaniu.

вступають. Чорні духи Юрася Хмельниченка проти Виговського бунтують. Брюховецький трохондить. Підштовхує Сірка. Барабаш, Сомко й Золотаренко і собі до булави пруться. Протопоп Филимов до царя доноси посилає. Продає гетьмана й Україну. А вже найгірше то Цицюра лютує. В Переяславі, що найвизначніших козаків і міщан перерізав, і Трубецького з московським військом прикликав. У Ніжин опівночі ускочив і пять хоругов виговців вигубив, а з Ніжина проклятi цицюрівці далі йдуть і...

— Не кінчи, пане товаришу, не кінчи — скрикнув Телеп і заткав уха руками. — Не кінчи, бо збожеволію!... Господи, невжеж аж до такого дійшло? Невжеж аж у такій небезпеці наш гетьман?

— Добре йому так, — почувся той самий хриплий голос, що й перше, — хай не тримає з панами.

А за ним і другий відізвався: — Ставленник панський. З ляхами посватався і гадає, що князь.

А за другим і третій: — Як шляхецькі дипльоми давали, то про нашу сотню забули, а тепер іди, Телепе, зі своїми людьми і ратуй.

А там загуло, як у лісі, в час бурі: — Юрася хочемо, Юрася Хмельниченка! Не підемо панів боронити!

— А хай вони виздихають до решти!

— А дзюськи їм!

Люди до очей собі скакали. Ще трохи і шаблі по лобах черкнуть...

Осторонь під вікном сидів Босаковський. Думки йому над головою, як осінний туман над болотом повисли. Метелиця вражінь, крутіж почувань, щось таке, чорт знає, що! І жаль було йому тих людей і злість на них брала, чув, що годі довше мовчати. Встав. Високий, худий з вусами, як у сома, з одним пивним, а з другим зеленавим оком, виглядав несамовито. Одним скоком опинився серед гурта, розсунув закукурічених козаків на право й на ліво і засичав: — Тс! Цитьте! Якось воно буде, якось воно буде! Чого ви так витріщилися на мене? Сваріться, тягайтеся за чуби, розбивайте собі голови шаблями, а Москва хай сміється з хахлів... Якось воно буде! Як не Бог, то чорт, як не гетьман, то цар, чимало ворогів кругом! Котрийсь вас прийме, придавить і заспокоїть, як не один, то двох, поріжуть ваш край, розпанахають, пошматують, — якось воно буде!

Оторопіли козаки, все ще не могли зрозуміти, що сталося з брехливим Босаковським.

Аж котрийсь відізвався: — Смішак!

Босаковський повернувся до нього. — Я крізь сльози сміявся, синоньку, дурив себе. А тепер не до сміху мені, бо бачу, що буде зле. Не сварки нам, а згоди треба, щоб один за всіх, а всі за одного стали.

— За Виговського?... Ха, ха!

— За вожда свого, за реґіментаря! — відповів різко Босаковський.

— Смішак! — почувся той самий голос, що вперіль.

— Я тобі покажу, який я смішак! — гукнув Босаковський, добуваючи шаблю, — виходи!

Розступилися козаки і два клинки, як дві блискавки майнули у повітрі... Ще раз, ще раз, ще... Гострий, пронизливий дзеньків, такий любий для козацького уха, залунав тепер там, де перед хвилиною роздавалися сварливі крики. Ще раз, ще раз, ще.

Босаковський, високий і худий стояв випрямлений, як свічка і майже не поступався з місця. Ліву руку заложив за спину, праву зі шаблею витягнув перед себе і майже не повертав нею, лиш самим кінцем відбивав удари противника. Цей, як дикий кіт, прискакував до нього. Молодий, невправлений ще до боїв козак, запалювався, сопів, стогнав і сильовував слину, змішану з потом, що горохом скочувався йому з підголеного лоба на чорні, грубі брови.

А Босаковський прижмурив пивне око, а зеленавим пильно стежив за кожним порухом ворожої шаблі, передбачуючи мітко кожний її удар. Аж нараз свою скорим рухом в оборот пустив. Засичала шабля Босаковського, як гадюка, зашипіла, задзвеніла, замиготіла в очах, аж ворожу шаблю з такою силою біля самої руків'ятки рубнула, що клинок, свиснув, сикнув, як гадюка і поскакав по дильованій підлозі.

Так! — сказав Босаковський і по привичці шаблю свою обтер полою лосевого каптана. — Та-ак...

А побіджений козак з розсявленою губою і вибалушеними очима стояв посеред коршми. Лівою рукою обтирав з лоба піт, а в правій тримав ще відтяту руків'ятку.

— Алежбо бе — бубонів — алежбо бе.

— Дякуй Богові, що клинець, а не руку відшиб.

— І що голова ціла — потішали його.

Босаковський вус на вухо завісив. — А може ще хто спробується зі мною? — питався, усміхаючись добродушно.

Та охотників не було.

— Може ще хто? — повторив Босаковський. Тихо.

— Так тоді, піду з ворогами биться. За край, за волю, за вас... За вас! — гукнув, насунув полинялу шапку на голову і вибіг з коршми.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ, ЩО ОГОЛОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСІ.

З церковних справ.

УНІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ В ПИНСЬКУ.

Унійна Конференція в Пинську, четверта з черги, відбудеться 7., 8. і 9. вересня ц. р. під проводом тамошнього римо-кат. епископа К. Букраби. Першого дня виголосять реферати: о. Урбан Т. І., редактор „Оріенс“ у Кракові: „Чи можливе скликання православними загального собору?“, о. д-р Свірський, проф. унів. у Вильні: „Наука православної церкви про обовязки пенітентів“, о. д-р Буковський Т. І., проф. унів. у Варшаві: „Православна наука про таїнственне задосить учинення“, о. В. Величковський: „Практика сповідм у неоуніятів“. У другім дні: о. д-р Й. Сліпий, ректор гр.-кат. Богословської Академії у Львові: „Византинізм як форма культури“, о. д-р М. Нехай, проф. Дух. Семинарії в Любліні: „Відемна сторона візантинізму“, о. д-р А. Добрянський Т. І.: „Східний чи латинський обряд?“, о. Д. Новицький: „Про можливість унії в Росії“.

СЕРЕД УКРАЇНСЬКИХ ЕВАНГЕЛИКІВ.

„Сіяч“, орган Союзу українських евангельських реформованих громад, повідомляє, що „місійні тижні“ і богослужения тої групи евангеликів відбулися у громадах: Косів, Пістинь (пов. Косів), Перемилів (пов. Копичинці) і Заріче (пов. Надвірна). В деяких з тих богослужень брав участь пастор Василь Кузів, що приїхав недавно з Америки до краю, це став першим суперінтендентом (епископом) українських реформованих евангеликів. — Бувший лютерський пастор Володимир Демчишин зголосився 23. травня ц. р. до праці в С. У Є. Р. Г., який приняв його як душпастиря у свої ряди.

НЕВДАТНА ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ГРЕКО-КАТ. ЦЕРКВИ.

З ужгородської „Свободи“ довідуємося, що задумана демонстрація москвофільських студентів, які в неділю 23. м. м. мали масово перейти на православіе в ужгородській православній церкві, покінчилася нічим. Не зважаючи на широко поведену акцію в цьому напрямі, на розкинення маси летючок по цілому Закарпатті і на агітацію в пресі, до православної церкви прийшло в означеній годині ледви кілька осіб. Причину тої неявки москвофільських „юношів“ бачить „Свобода“ головно в поставі родичів, які в останній хвилині зуміли здержати своїх засліплених синів від тої дивної і нікому незрозумілої „демонстрації“ проти греко-кат. церкви.

Страйкова револьта у Штрасбурзі.

ПАРИЖ, 5. 8. ПАТ. Страйковий рух у Штрасбурзі поширюється. Сьогодні припинили працю варстатові робітники эльзацько-льотаринської дирекції в місцевости Бішгайм. Коли вирішиться конфлікт між працьодавцями і будівельними робітниками Штрасбурґа, годі означити. На сьогодні покликано до Парижа працьодавців на конференцію в міністерстві праці.

В дотеперішних сутичках поліції з робітниками було ранених 35 поліцаїв, з яких 5 тяжче ранених відставлено до шпиталю. Число ранених учасників манїфестації досі не відоме. Цілу ніч в дільниці, що межує з площею Корбо, чути було стрілянину. Вранці вулиці представляли сумний вид з останками барикад і повибиваними виставовими вікнами. Цілий хід заворушення мав характер зорганізованого революційного руху, що пригадує подібні події у Штрасбурзі з 1920 р.

Лєбе інтернований.

БЕРЛІН, 5. 8. ПАТ. Бюро Вольфа повідомляє: До концентраційного табору в Бреславі відставлено б. президента райхстаґу Лебе, який прибув там з Берліна під ескортою кількох агентів кримінальної поліції. Одночасно привезли там також жінку б. надпрезидента Долішнього Шлеська, Лідемана, що находиться вже в таборі. Інтерновано з причини поширювання неправдивих вісток про концентраційний табор. Привезли там також журналіста Франка Кунде, б. видавця забороненого тижневика „Дер Ґрайфер“.

Кара на гангстерів.

ПАРИЖ, 5. 8. ПАТ. Аґенція Аваса довідується із Шікаґо, що тамошні суди засудили на безречинцеву вязницю 12 гангстерів. Американські суди рішили засуджувати всіх ґанґстерів на досмертну вязницю. В самому Шікаґу поліція арештувала в останніх днях 40 ганґстерів.

Похорони бл. п. о. д-ра Івана Фіголя.

Ще в пятницю 4. серпня перенесено тлінні останки бл. п. о. д-ра **Івана Фіголя** з каплиці анатомії до церкви св. апостолів Петра й Павла при вул. Личаківській. Тамже відбулася вечором панахида над домовиною. В суботу 5. ц. м. в 9. год. почалося в тій-же церкві похоронне богослужения, що його відправив в асисті численного духовенства епископ о. д-р Іван **Бучко**. Точно в 11. год. домовину з покійником, вкриту численними вінками, винесло на своїх раменах шістьох священиків та зложило після обнесення довкола церкви на похоронному возі. В жалібному поході на Личаківський цвинтар взяло участь біля 50 священиків з епископом д-ром І. **Бучком** на чолі та численно зібране українське громадянство города Львова. Над могилою покійника перший попрощав його від Богословської Академії у Львові о. ректор д-р **Й. Сліпий**, вказуючи на великі заслуги покійника для Академії, в якій незвичайно працьовитий і совісний цей духовний учений займав катедру гомілетики. О. д-р **Й. Застирець** прощав покійного як його останній душпастир у львівському загальному шпиталі. Дирекція, учительський збір та молодь української державної гімназії попрощались з незабутнім катехитом цеїж гімназії устами директора гімназії д-ра Дениса **Лукіяновича**. Товариш учительської і професорської праці покійника о. д-р Василь **Лаба** представив ціле життя покійника, що як син станиславівського підміщанина своєю невсипущою працею покінчив з знаменитим успіхом станиславівську гімназію, перейшов відтак на теольогію львівського університету, щоби його враз з „сецесією“ покинути та скінчити у Відні, де пізніше в 1908 р. осягнув теж академічний ступінь доктора теольоґії. До тяжкої душпастирської і вчительської праці приготовився покійник ще в 1905 р. як сотрудник у Лицьким Шляхотським та Коломиї. Тут теж став впереве катихитом. В 1912 р. перейшов до Станиславова на становище катихита при українській державній гімназії. Тут працював над повіреною собі молоддю 17 років себто до 1919 року, коли львівська Богословська Академія запросила його до себе на катедру. Тут теж займався не тільки науковою працею, бо й суспільна праця не була йому чужою. Так працював ревно в „Руслані“ та бурсових товариствах, де виявив себе правдивим і щирим приятелем української молоди.

Від бувших учнів покійника попрощав його учит. **Редько**, вказуючи на велику ревність, трудящість, толерантність і характерність свого учителя.

Була 13-а година пополудні, коли на Личаківськім цвинтарі закрилася могила з тлінними останками визначного українського священика-громадянина.

Протикомуністичний терор в Німеччині.

БЕРЛІН. 5. 8. ПАТ. Протикомуністичну акцію ведуть поліція і штурмові відділи в цілій державі. В Берліні штурмовики з наказу тайної поліції зробили велику облаву на кольпортерів агітаційних летючок. Один з арештованих вискочив крізь вікно і згинув на місці. В Найвіді в Надренії поліція викрила тайну організацію, арештуючи 32 особи. Багато людей арештували в Любеці. В Кенігсберзі в руки поліції попав скорострів ,який закопали комуністи.

Влада в Гамбурзі і Любеці видала гострі розпорядки проти комуністів. У всіх випадках, де не викриють винуватців подій або комуністичної пропаганди, потягнуть до відповідальности провідників, арештованих в таборах або вязницях. За кожну напасть щонайменше 10 комуністів в арештах потерпить від загостреного режиму. На випадок утечі винуватців будуть арештовані члени їхніх родин.

Викидають австрійців з Німеччини.

БЕРЛІН, 5. 8. ПАТ. Уряд тайної поліції видалив із Німеччини багато австрійських громадян як небажаних чужинців. Півурядовий комунікат вяже цей розпорядок з переслідуванням німців в Австрії. В Берліні арештували довголітнього кореспондента віденської „Н. Ф. Прессе“, д-ра Гольдмана. Арештований має 60 літ і є членом союзу закордонної преси в Берліні.

Більшовицька амнестійна фарса.

МОСКВА, 5. 8. ПАТ. З приводу закінчення будови каналу ім. Сталіна, що лучить Балтійське море з Білим, центральний екзекутивний комітет СРСР оголосив відозву, на основі якої звільнено зовсім від кари 12.500 вязнів як відроджених корисних робітників. Крім того зменшено кару 60.000 вязням, засудженим на ріжні кари. Причиною зменшення кари була ревність, яку виявили підчас будови каналу. 500 засуджених відзискало зовсім громадянські права. Багато інжинірів і керманичів робіт, що були давніше засуджені за ріжні провини супроти держави та саботажі, відзначено орденами.

В Індіях знову кипить.

ПУНА, 5. 8. ПАТ. Англійська влада засудила Ґандія на 12 місяців вязниці.

БОМБАЙ, 5. 8. ПАТ. У звязку з засудженням Ґандія групи індійських демонстрантів розпочали знову свою діяльність, нападаючи на склепи з англійськими виробами та розбиваючи вистави. Поліція арештувала 9 демонстрантів, що розкидали летючки з закликом до бойкоту англійських товарів.

Водна катастрофа.

ДЕНЗЕР (стейт Кольорейдо) 5. 8. ПАТ. Наслідком перервання в Касльдуд рікою Плят (доплив Місурі) греблі у віддалі 60 км. від Денверу розбурхані хвилі ріки заляли величезні простори і місто Денвер, роблячи величезні шкоди. 5.000 мешканців Денверу залишило доми. Покищо годі устійнити розміри катастрофи, однак певне, що багато людей втопилося. Цілі дільниці й поодинокі доми творять острови, до яких нема приступу. Вода зірвала багато мостів у місті і на просторі між Денвер Сіті і Касльдуд. В ратунковій акції беруть участь вогневі сторожі і міліція.

НЕ ЗАБУДЬТЕ ПРИГАДАТИ СЕБЕ КУПУЮЧІЙ ПУБЛИЦІ.

Найдешевша і найуспішніша реклама в нашім щоденнику.

По широкому світі.

— Німецький уряд виладжує проект закона, що передбачує кару смерти за всякі політичні провини.

— В Кельні поліція викрила ватагу бандитів, що грабили, мордували й палили в промірі 100 кільометрів.

— Румунський проф. Куза орґанізує міжнародний антисемітський конгрес.

— Голяндський уряд не позволив Троцькому приїхати до Голяндії, де на запрошення своїх прихильників мав виголосити кілька відчитів.

— Німецький амбасадор у Москві фон Дірксен мав учора з предсідником ради народніх комісарів Молотовом розмову в справі німецько-радянських взаємин.

— Італійські політичні кола ставляться з великою резервою до проекту спільного дипльоматичного демаршу в Берліні.

— З гамбурського університету усунено 16 професорів жидів, між ними фільософа Ернста Касірера та історика літератури Беренсона.

— Грецьке місто Коринт впало жертвою пожежі, яка знищила 350 домів, переважно деревляних склепів і маґазинів.

— Турецька поліція застрілила 35 вязнів, що хотіли втечи, коли переводили їх до іншої вязниці.

— У Баварії орґанізують штурмові курії з австрійських ґітлерівців, що втікли до Німеччини.

— Французькі летуни Коді й Россі в год. 4.41 виступтували з Ню Йорку, щоби побити рекорд без осідання. Забрали зі собою більше як 8.000 літрів бензини.

Похорон М. Стронського.

Невеличкий гурток людей, саме найближча рідня, бувші партійні товариші з УСДП і декількох товаришів зброї-Усусусів зійшлись у суботу, 5. серпня ц. р. пополудні біля Анатомії при вул. Пекарській, щоби віддати покійному останню прислугу. Перед каплицею караван без хреста і жмінка людей, поміж якими густо натикана поліція, представники преси та беззастережні лякеї Москви — комуністи. Точно в 2-ій год. пополудні рідня виносить домовину з каплиці, а за нею два вінки, від дочки та „консуляту" СРСР. Дві китиці живих цвітів від УСДП та дочки складено до домовини покійника. Тихо посувається караван до Личаківського цвинтаря, за яким ступає донька та два брати покійника, селяни, які схлипуючи судорожно затискають пястуки. Між присутніми на похороні бачили ми деяких бувших радянофілів, що вже також протверезіли під впливом останніх випадків. Під зміцненою охороною тягнулись за караваном совітський консуль Александров, секретар Павлович з урядовцем Мандзієм та возьним. Похорон уладив консулят. Мабуть тому від родини покійника були вжиті заходи, щоби випадково його колишні товариші зброї не уладили на похороні якої маніфестації. Тому над могилою покійника не було ні одної промови ні пісні.

*

У звязку з самогубством Миколи Стронського по Львові розійшлась поголоска, що наші академики, саме К. Студинський, Ф. Колесса, В. Щурат і М. Возьняк переслали на руки консуля заяву, що зрікаються почестей академиків.

НОВИНКИ

— **Все тасама небезпека.** Наслідком зливних дощів піднеслася знову вода на ріках в повіті надвірнянськім, снятинськім і косівськім. На Пруті рівень води піднісся на 2.20 м. понад нормальний, в інших ріках на півтора метра. Наслідком зірвання причілка перервана комунікація між Косовом і Москалівкою. Перервана теж комунікація наслідком ушкодження мосту між Косовом і Пістинем. Тому, що погода поправилася, дальша небезпека минула.

— **З кооперативної статистики.** На основі обчислень головного статистичного уряду було за початку минулого року (статистика сильно спізнилася) загалом 17.594 кооператив, які ділилися в такі групи: 6.292 міських і сільських споживчих, 905 будівельно-мешканевих, 6.440 кредитових міських і сільських, 651 рільничо-торговельних, 244 інших торговельних, 295 сирівцево-варстатових, 1949 молочарсько-яйчарських і годівельних, 46 інших рільничих, 88 рільничо-промислових, 154 інших промислових, 128 книгарсько-видавничих і 402 інших та неозначених. З того 11.956 було зорганізованих у ревізійних союзах (18 союзів на цілу Польщу) або 68 проц. Очевидно тільки кооперативи, зорганізовані в союзах, представляють суспільну вартість, бо незорганізовані не впливають на загальний хід господарської політики кооперативного руху взагалі, а тимбільше краю.

— **Комуністи перед судом.** Окружний суд у Рівному розглядав справу двох мешканців Львова, 29-літного Йоахіма Ерліха, шлюсаря і 32-літного Юліяна Савицького, теж шлюсаря, яким закинено належання до КПЗУ та протидержавну діяльність. При кінці 1931 р. вони відбули інструкторський курс в Радянщині, а в лютім 1932 р. арештовано їх на Волині, як їхали фірою до Рівного. Найдено при них більшовицькі газети та гроші в долярах і золотих. Ерліха засудили на 5 літ вязниці, а Савицького на 3, при чому зачислено їм слідчий арешт.

— **За шпигунство.** Військовий окружний суд у Варшаві засудив на кару смерти вояка Михайла Апанасевича за шпигунство в користь сусідньої держави. Президент республики не покористувався правом ласки, наслідком чого присуд виконано.

— **Загадочна смерть молодого українця.** Десь під кінець липня ц. р. розійшлася була в польській пресі вістка, що касієр товарової стації в Закопанім, п. Володимир Каричек, пропав без вісти ще 21. тогож місяця і що підчас того, як у стаційній касі провадили контролю викрили в ній брак 14 тис. зол. Негайні розшуки за ним не дали вислїду і всі думали вже, що Каричек втік до Чехії, якої кордони находяться всього кільканацять км. від Закопаного. Тимчасом в мин. середу зовсім несподівано найдено труп Каричека б. села Ксенжувки недалеко Закопаного з простріленою головою. Водночас точні підрахунки каси виявили, що бракує в ній всього 7.500 зол., бо 6.500 зол. найдено в касі, від якої ключ мав Каричек при собі. Справа смерти набрала сензаційного посмаку. Вол. Каричек, що здав у 1924 р. матуру у філії держ. гімн. у Львові, був незвичайно культурною, коректною і зрівноваженою людиною. Два роки після матури дістав він посаду залізничого адюнкта і виявив на цьому становищі таку солідність, що його перенесли на відповідальне місце до Бельска, а звідси заіменували касієром товарової стації в Закопанім. У Бельску Каричек оженився і залишив сиротами двох синів, 6 і 4-літнього. Незвичайно примірний муж, зразковий службовик і люблений серед своїх товаришів, мріяв Каричек до останньої хвилини про те, як служитиме при своїй залізниці — і просто не хочеться вірити бруковій польській пресі, що самогубство тієї людини спричинила якась еротична афера чи що інше.

— **Арештування.** Поліція в Станиславові арештувала студента теольогії тамошньої духовної семинарії Василя Козака. Польські джерела твердять, нібито арештований агітував серед селян, аби підпалювали свої будинки, обезпечені в ПЗУВ.

— **Памятник Собеського** відкривають у Немирові 6. серпня ц. р., на спомин побіди над татарами на немирівських полях у 1672 р.

— **Катастрофа мотоцикля.** В алеї марш. Фоша у Львові студент Жигм. Піщик наїхав мотоциклем на кітляря Фр. Кота та поранив його тяжко на всьому тілі. Потовкся теж і Піщик і його товариш, що їхав на сідлі мотоцикля.

— **Хотів пімстити смерть жінки.** Василь Труцко, селянин із Пнівя (Надвірнянщина) хотів пімститися на лікарі з Надвірної К. за це, що жінка його (яку той лікар лікував) померла при пологі. Згідно з актом обвинувачення Труцко забрав лікаря нібито до своєї хорої дитини та по дорозі хотів убити. Вдарив лікаря в лице та сказав, що прийшов його кінець. Лікар вистрілив тоді у повітря та при помочі побережника Крицуляка передав Труцка поліції. На розправі, що відбулася перед окр. судом у Станиславові, Труцко жалував свого вчинку й оправдував свій поступок розпукою. Труцка засудили на три роки вязниці.

БРАНКА

приносить у горячі літні дні нові незнані дотепер роди

оранжада - цитронада

ароматичні полудневі чоколяди

ФРУТТІЛЬ - МІНТІЛЬ

зміцнені відсвіжуючі цукринки

а для спортовців, туристів і дітей

ЖИВОТНА

ЧОКОЛЯДА НА ПЛИННІЙ СМЕТАНЦІ.

— **Краєва хроніка.** В хату Стефана Боднара в Отинії пов. Станиславів ударив грім і вбив його жінку та спалив цілий дім. — В Олексинцях Старих пов. Стрий обікрали українську кооперативу, забираючи товари. — В Корчичі пов. Сокаль згоріла православна церква наслідком підпалу. — В сокальському шпиталю вмерла дівчина Н. Ліщинська, отроївшись наслідком уведення. — В Добромилі згорів дім, запалений громом. — В Демні біля Миколаєва над Дністром утопився 17-літний Маріян Кропельницький, купаючись в ставі.

— **Два тижні твердині за биття вояків.** Варшавський військовий суд розглядав справу пор. Влад. Стемпня з 1 п. саперів у Модліні обвинуваченого за биття вояків. Рядові Моравський, Земяновський, Городинський і Крушевський обтяжили його сильно зізнаннями, які потвердили лікарські оглядини. Пор. Стемпня засуджено на два тижні твердині.

— **Карколомний, але щасливий скок.** Як повідомляють з Москви, летун Євдохімов установив світовий рекорд довготи скоку із літака без отвирання легкопаду. Євдохімов піднісся літаком біля Ленінграду на висоту 3.600 метрів і вискочив, однак легкопад отворив щойно в осьмій секунді після скоку на висоті 480 метрів над землею.

ТОВАРИСТВУ ОБЕЗПЕЧЕНЬ
RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTA
Львів, 3 Мая 12

дякує за дуже швидке і кулянтне полагодження життєвої поліси по моїм бл. п. мужеві д-рові Ярославові Олесницькому.

Зофія Олесницька
Золочів.

— **З тайн нашої землі.** В одній з наукових журналів д-р Рудольф Поздена обмірковує питання, чи надходить новий період зимна на землі, і дає неґативну відповідь. Ґеофізик А. Веґенер, що погиб траґічно в Ґренляндії, ствердив на основі подрібних ґеольоґічних дослідів, що на деяких місцях поверхні землі могли справді відбутися кліматичні переворотн (нпр. ледова доба), однак інтензивність сонішних промінів не змінилася на протязі останіх 50 міліонів років. Від утрати тепла хоронить землю її повітряна поволока. Світляна енерґія, висилана сонцем, проникає повітря й отеплює землю. Та енерґія не може опісля видобутися від землі, а то з причини водної пари і вуглевого квасу. Якби вона щезла, то середня температура землі обнизиласяб на 21 ст. Ц. Німецький ґеольоґ Фрех виказав, що в часах сильних вульканічних вибухів побільшувалася скількість вуглевого квасу в атмосфері, побільшуючи одночасно середню температуру землі. Д-р Поздена каже, що скількість вуглевого квасу у воздусі постійно зростає. Це явище вплине в будуччині додатно на кліматичні умовини землі. Факт є, що в полярних околицях меншає постійно скількість ледів. Приріст скількости вуглевого квасу викличе тепліший і більш рівномірний клімат, особливо в зимніших полосах, а це вийде тільки в користь рільництву.

—o—

Із судової салі.

ПРОЦЕС ПРОТИ ДВОХ КОМСОМОЛЬЦІВ ЗА ПОБИТТЯ СВЯЩЕНИКА.

Село Турчановичі, самбірського повіту, було здавна доменою сельробівських впливів, що м. ін. виявлялося постійною ворожнечою розаґітованого парубоцтва проти старших громадян села та місцевого пароха о. Прокопа Тиса. Ця ворожнеча місцішала впарі з тим, як місцеві червоні почали бойкот церкви та бешкети під нею в часі богослужень на Великдень. На чолі розбеханих місцевих комсомольців стояли Гринько Олач і Яків Шайда, що нераз попадали в конфлікт зі священиком на терені читальні й кооперативи, а навіть відгрожувалися йому. Колиж о. Тис почав підготовляти прихильну собі молодь до виїзду на свято УМХ, прийшло до катастрофи: оба згадані типи напали на нього в пів девятої вечором на дорозі в селі і закутими дубинами почали його бити до того, що він, залитий кровю, втратив притомність і щойно годину пізніше остакками сил дотягнувся на приходство, звідки його перевезли до лічниці в Самборі. В лічниці перебув о. Тис від цього побиття запалення мозку, тримісячне лікування і вийшов з неї з притупленою памятю та слухом. Епільоґ цілої тієї справи відбувся перед окружним судом у Самборі, що й засудив обох комунарських „ударників" на 3 роки важкої вязниці кожного. (а).

—o—

Студентські справи.

СТУДІЇ У ВИЩІЙ ТОРГОВЕЛЬНІЙ ШКОЛІ В КРАКОВІ.

Секція Студентів В. Т. Ш. У. С. Г. в Кракові подає інформації про студії у В. Т. Ш. Студії тревають три роки. Мету школи вказує сама її назва, а є нею теоретичне і практичне вивчення кандидатів на передових робітників у всіх ділянках торговельного життя. По скінченні трьох літ студій здає кандидат диплом, з яким і покидає школу. Під цю пору можлива у В. Т. Ш. спеціялізація в пятьох ріжних ділянках, а саме: відділ загально-торговельний, товарознавчо-експортовий, орієнтальний, педагогічний і відділ самоврядної господарки; при тому довільний вибір відділу — за виїмком кількох предметів — конечний аж на другім році студій.

Вписи тревають від 1. вересня до 10. жовтня 1933. До впису конечні: свідоцтво зрілости, метрика родж., евентуальний військовий документ, опис життя і 3 знимки. Вписове одноразове 25 зол. Річна оплата 365 зол., розложена на 9 місячних рат.

Поза згаданими студіями істнує ще у В. Т. Ш. одноріченний Торговельний Курс для абітурієнтів (ок). Умовини принятя, вписі і оплати, як вище. Також можливо тут науки ріжних чужих мов (двох обовязкова).

По ближчі й точніші інформації можна зголошуватися від 15. вересня до студ. Клапоушаківної Мирослави і Гарабачівної Ольги на дижурах Української Студентської Громади в Кракові, оголошених на таблиці У. С. Г. у вестибулі Ягайлонського університету.

ЗА ВИДІЛ СЕКЦІЇ:
Солтикевич Роман, голова.

СТУДІЇ У ФРАНЦІЇ.

Українська Студентська Громада в Парижі подає до відома, що курси у високих французьких школах починаються з кінцем місяця жовтня. Для впису та у-рівноважнення диплому середніх студій з французьким бакалявреатом (equivalence) треба предложити такі документи: 1) метрику (оригінал і переклад на франц. мову); 2) диплом середніх студій (оригінал та переклад); 3) подання на гербовім папері за 4 фр.

Управа Громади може перебрати на себе переклад документів і впис, коли кандидат надішле разом з документами 90 фр. фр. на покриття видатків. По ближчі інформації просимо звертатися на адресу:

Soroka Georges, etud. en medicina, 175. Boul. Victor Hugo, St. Ouen (Seine).

На відповідь необхідно долучувати два міжнародні почтові купони або їх вартість у грошах.

Управа Громади.

Дописи.

ЛЬВІВЩИНА.

Луговий попис у Малехові. Наш „Луг" уладив у неділю 23. м. м. фестин-попис. Площа гарно обмаєна жовто-синіми прапорами. При вході виставлена брама, прикрашена двома прапорами й вінцями, а по середині увішена лугова відзнака, яку одержав малехівський „Луг" як нагороду на луговому святі у Львові. До вправ станули „Луги": Малехів 18 луговиків, 24 луговички і 14 малих луговичок. Збоїска 17 + 13, Сороки 12+4, Львів 11 луговиків. На фестині виведено вправи мішані, палицями, вправи луговичок хустинами і ритмічні вправи до пісні „Накрила нічка". Луговики зі Збоїск виступили з окремою точкою, з вежами, що були дуже гарно виведені. Малі луговички з Малехова виступили з вправами вільноручними. Батьки й мами дуже тішилися, що їх діти так гарно робили вправи та зі сльозами в очах дякували голові „Луга" п. Щурові, що опікувався дітворою. Дружина відбиванки зі Збоїск і зі Львова розіграли змагання, які покінчилися 1:2 в користь Збоїск. Цілий попис зробив дуже гарне враження на всіх учасників. Публики було дуже багато також із сусідних сіл: Збоїск, Дублян, Каменополя, Ляшок і Сорік.

Луговий фестин у Зарудцях — з перешкодами. В неділю 30. м. м. відбувся в селі Зарудцях луговий фестин. Одначе постерунковий заборонив робити вправи, покликуючись на те, що в дозволі від влади нема вичислених вправ. Тому фестин відбувся, на жаль, без вправ. На фестині було багато людей, зокрема молоді із сусідніх сіл.

РОГАТИНЩИНА.

Поліція розвязала окружну нараду в Бовшові. Дня 23. липня відбулася в Бовшові, рогатинського повіту, політична нарада для сіл бовшівської судової округи. Нараду скликав і проводив нею гром. Степан Мураха. На нараду приїхав і промовляв пос. Степан Кузик. В часі його промови, по якій годині, прийшла поліція і розвязала нараду під замітом, що то було „нелегальне зебране". (Нараду скликано згідно з § 18. закону про зібори). Потім відбулося посвячення кооперативної домівки в Бовшові.

ТЕРНОПІЛЬ.

Іспит зрілости в коедукаційній гімназії „Рідної Школи" в Тернополі відбувся дня 27. і 28. червня під проводом п. Т. Лещинського, директора III. державної гімназії в Тернополі. Іспит зложили: Алиськевич Марія, Болнар Оксана, Будз Любомира, Галущинська Наталія, Захарків Надія, Зирочок Ярослава, Лугова Емілія, Мартинюк Софія, Сіяк Олена, Сокіл Любомира, Чолій Ірина. При письменнім іспиті репробовано 4, при устнім 1.

Іспит у фахово-доповняючій школі „Р. Ш." Дня 30. червня відбувся у фахово-доповняючій школі „Рідної Школи" під проводом інж. Ліса, директора державної промислової школи в Тернополі, кінцевий іспит. Іспити зложили всі абсольвенти цієї школи (10).

Діточий садок. По довгих заходах одержав Кружок „Рідної Школи" в Тернополі дозвіл відкрити діточий садок в будинку коедукаційної гімназії „Рідної Школи". Садок веде п. Ст. Збирівна, абсольвентка державних учительських курсів у Львові. Дітей у садку 45. Діти за стараниям філії „Союзу Українок" одержують безплатно снідання й обід. Це одинокий садок у Тернопільщині.

Півоселя для гімн. молоді. Комітет батьків при коедукаційній гімназії „Р. Ш." веде в селі Березовиці Великій півоселю для гімназійної молоді. Провід півоселі має п. Августа Хомова, голова Комітету батьків. Дітей на півоселі 25.

ДРОГОБИЧЧИНА.

Розбудова діточих садків. У Дрогобиччині, що славиться разом зі Стрийщиною доброю організацією діточих садків, які покрили густою сіткою оба ті повіти, працюють підчас цьогорічних ферій 32 такі садки. З того 11 садків зорганізували читальні „Просвіти", а 23 кружки „Рідної Школи" або „Сільського Господаря". В останньому часі поведено ще організацію трьох садків: у Вановичах, Рихтичах і Ясениці Сільній. Таким робом маємо у дрогобицькому повіті 35 діточих садків, число будь-щобудь дуже поважне.

СПОРТ.

КОНФЕРЕНЦІЯ КЛЮБІВ ЛЬВІВСЬКОЇ ОКРУГИ.

Субреферат копаного мяча при У. С. С. повідомляє, що дня 12. ц. м. в год. 19.30 відбудеться в домівці У. С. С. конференція клюбів львівської округи. Клюби делегують по двох членів, котрих присутність є обовязкова.

ЗМАГАННЯ НАКОЛЕСНИКІВ.

Заходом У. С. К. „Тризуб" Львів-Богданівка відбудуться в неділю 6. ц. м. на грищі Р. С. К. О. в Богданівці наколесні змагання на 50 км. Зголошені наколесники зі Львова і Стрия. Початок тих змагань в год. 1 попол. Попередять в год. 3. попол. мячеві змагання між С. К. „Віс" та У. С. К. „Тризуб".

СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ У СТРИЮ.

В днях 12.—13. ц. м. улаштовує спортова секція „Сокола" у Стрию ситківкові змагання за мистецтво Стрия.

СИТКІВКОВІ ЗМАГАННЯ У СТАНИСЛАВОВІ

Ситківкові змагання за мистецтво Станиславова відбудуться в днях від 11. до 13. серпня ц. р. Уладжує їх У. С. К. Станиславів. Зголошення змагунів просимо слати на адресу: Інж. І. Попович, Станиславів, Голуховського 33. Оплата від гри поод. 2 зол., від подвійної 1 зол. Приміщення змагунів-гостей з удержанням запевнене. Льосування відбудеться 10. серпня в 7. год. веч.

„ПРОЛОМ" НЕ ГРАЄ БІЛЬШЕ ЗА МИСТЕЦТВО.

Після змагань за мистецтво Б-кляси станиславівської підокруги між жидівською дружиною „Гакоах" і „Проломом" (16. 7.), які суддя Венджинський вів незарно і сторонничо, а до того виключив з грища одного з видців за оклики й оборонця української дружини за нібито брутальну гру і потім ще двох інших грачів, у висліді чого прийшло до бійки, а навіть до арештувань на площі, — дружина „Пролому" зійшла з грища. По тих подіях „Пролом" не бере вже участи у дальших мячевих змаганнях за мистецтво Б-кляси, тимбільше, що виділ гор і дисципліни стан. підокруги наложив на дружину кару в сумі 75 зол. (за те, що зійшла з грища), а крім того покарав двох її грачів.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 6. серпня год. 8. веч. „Утікла мені перепеличка".

Понеділок, 7. серпня год. 8. веч. „Роман". Ост. виступ Краків. Театру.

Театр Ріжнородностей.

Театр нечинний з причини ферій.

Кіна.

АДРІЯ: „Розбійники на пустині".
АПОЛЬО: „Вбивство над ранком".
АТЛЯНТИК нечинне до 15. серпня ц. р.
КАСІНО: „В подружій неволі".
КОПЕРНИК: „Таємний дім".
МАРУСЕНЬКА: „Таємний дім".
МІРАЖ: „Вічна вулиця".
МУЗА: „Тайний детектив".
ПАЛЯС: „Моя дружина — авантюрниця".
ПАН: „Чоловік мавпа".
ПАСАЖ: „Їздець без голови".
СТИЛЕВЕ нечинне з приводу реконструкції.
ХИМЕРА: „Жінка без майбутньости".
УТІХА: „Дівча з гір" та „Ревія".

Читайте „Діло"!

Закордонне радіо.

Неділя, 6. серпня 1933.

Міляно (331,4) 20.30 „Дон Жуан" опера; **Штутгарт** (360,6) 16.00 Опера; **Прага** (488,6) 21.00 Концерт; **Відень** (518,1) 11.30 Симфонічний концерт, 20.30 „Стабат Матер"; **Будапешт** (550,5) Оперетка; **Харків** (937,5) 9.00, 18.00 Музика; 13.50, 15.00, 19.00 Концерт, 16.30 Грамофон; **Давентрі** (1554,4) 21.05 Камеральний концерт; **Гільверзум** (1875) Концерт.

Понеділок, 7. серпня 1933.

Мор. Остравав (263,8) 20.25 Фортепян; **Бреслав** (325) 16.00 Орх. концерт, 20.00 Воєнні пісні; **Міляно** (331,4) 20.30 „Дон Жуан" опера Моцарта; **Білгород** (429,7) 18.00 Нар. пісні; **Прага** (488,6) 14.30 Концерт; **Відень** (518,1) 19.45 „Орфей та Евридика" оп. Глюка; **Будапешт** (550,5) 18.15 Популярні мад. пісні; 21.10 Циг. музика; **Харків** (937,5) 9.00, 18.00, 19.00 Концерт, 10.00 Музика для дітей, 15.00 Літер. трансм.

Львівське радіо.

Неділя, 6. серпня 1938.

10.00, 12.10, 14.10, 15.05, 16.55, 19.00, 19.40 22.40 Трансмісія з Варшави; 13.45, 15.30 Трансмісія з Катовиць; 14.25 Метеорольогічний комунікат; 14.30, 22.45 Трансмісія з Кракова; 19.20 Грамофон; 21.30 „На веселій львівській хвилині"; 22.25 Спортові вісти; 22.45 Танкова музика.

Понеділок, 7. серпня 1938.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05, 12.35 Камер. концерт із грам. плит; 12.33 Метеорольог. комунікат; 14.55, 15.15, 18.35, 21.50, 22.40 Грамофон; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Збіжева біржа; 16.00 Концерт; 17.00 Балачка у фр. мові; 17.15 Пісні (Полівська-Левіцька); 17.45 Оп. арії (Конст. Ужейко, бас), 18.15 Відч.: Болячки й терпіння того, що будує власний дім; 19.10 Літ. фейл.: „Проблема повоєнної повісти „Льор Муз. балачка про Глюкову оперу „Орфей та Евридика"; 19.45 Трансм. із Зальцбурга оп. Глюка „Орфей та Евридика"; 21.10 Веч. денник; 21.25 Дальша трансм. оп. „Орфей та Евридика"; 22.00 Танкова музика; 22.25 Спортові вістки.

ВПИСИ на рік 1933/34 до новочасної річної школи крою і шиття та домашнього господарства приймає МАРІЯ ПІСАРСЬКА, ЛЬВІВ, СТАШИЦА 8. II. 58 3-8

БІРЖА.

ДОЛЯР.

У суботу на львівській неофіціяльній біржі курс доляра виносив 6.55—6.56. Банк Польський платив 6.50. Тенденція зижкова.

У Варшаві курс доляра в приватних оборотах виносив 6.56, на міжнароднім ринку 6.53.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 5. 8.: З приводу вичікуючої тенденції ціни на масло не ставиться. Молоко 17 сот., сметана 90 сот., яйця 2.60 зол. за копу. Тенденція на масло вичікуюча, на молоко слаба, на сметану і яйця удержана.

Поширюйте „Діло".

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. паритас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	золотих до
Пшениця двірська	28·—	28·50
Пшениця збірна	27·—	27·50
Жито одноціле	18·—	18·25
Жито збірне	17·50	17·75
Ячмінь двір. одноцілий	13·—	13·50
Ячмінь на мливо	12·—	12·50
Овес галицький	11·—	11·50
Овес замоклий	10·—	10·50
Овес збірний	8·50	9·—
Кукурудза краєва	17·—	18·—
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	18·—	20·—
Фасоля колірова	13·—	14·50
Фасоля краса (з мішк.)	16·—	16·—
Горох пів-Вікторія	27·—	29·—
Горох полевий	20·—	22·50
Бобик	10·—	10·50
Вика чорна	9·50	10·—
Вика сіра	8·—	8·50
Сіно солодке прасов.	6·50	7·—
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	13·50	14·—
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·75	9·25
Висівки житні	6·—	6·25
Висівки пшеничні	8·25	8·50
Пшоно	28·—	29·—
Просо краєве	28·—	29·—
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. за.	85·—	90·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	19·50	30·—
Пшениця збірна	27·50	28·—
Жито одноціле	20·—	20·25
Жито збірне	19·50	19·75
Ячмінь на мливо	13·25	13·75
Овес двірський	12·50	13·—
Овес двірський замокл.	11·50	12·—
Овес збірний	10·—	10·50
Мука пшен. люксусова	59·60	60·—
Мука пшен. 65 проц.	55·50	56·—
Мука житня типу уряд.	35·50	39·—
Висівки житні	6·25	6·50
Висівки пшеничні	9·—	9·—
Крупи ячмінні грубші	28·—	30·—
Пшоно ч. 1	35·—	40·—
Пенцак ч. 10	28·—	30·50
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·—

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Оповіщення. Управа Українського Товариства Допомоги Студентам Українцям Вищих Шкіл м. Варшави подає до відома пп. студентів і абітурієнтів, що в інтернаті Товариства (Варшава, вул. Брудновська 14), який розрахований на 20 чол., є кілька вільних місць. П. п. студенти й абітурієнти, що бажали би отримати безплатне помешкання в інтернаті, повинні до 15. вересня ц. р. надіслати прохання з долученням посвідок про бідність від громадського уряду чи парохії та документів про прийняття до вищої школи до секретаря товариства інж. Д. Клекоцького (Варшава, Опачевська 44/5).

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ХТО зі студентів університету ожениться з 27-літньою учителькою (поміч матеріяльна запевнена), хай шле зголошення до Адміністрації під „Ліля". 131 1-1

ПОКОЮ з харчем для трьох учениць шукаю. Зголошення з услівями негайно слати. Управа школи в Янчині, п. Янчин. 128 1-1

МОРЕЛІ ВИБІРНІ 15 золотих, МОРЕЛІ ДИЧКИ 11 золотих, опакування, оплачено за післяплатою висилає „Сахорович", Заліщики. 96 5-18

МАШИНА до писання польсько-українська знову оказійно на продаж. Сикстуська 9 „Машинополь". 134 1-1

СТУДЕНТ фільософії (математик) шукає лекцій або іншого заняття на провінції. Зголошення до Адміністрації під „Математик". 130 1-1

АЛЬФОНС ДОДЕ

МАЦІЦЬКИЙ

Переклад із французьк. мови М. Рудницького. — Ціна 3·— зол., з почт. пересилкою 4·— зол.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.